

Toolbox van Toegankelijke naar Inclusieve Verkiezingen

De mogelijkheid om zelfstandig te kunnen stemmen is voor veel mensen een vanzelfsprekendheid. Maar voor een groot deel van de mensen met een visuele beperking ligt dit anders. Zij kunnen nog niet altijd op een veilige manier bij het stembureau komen, laat staan dat ze dan zonder hulp hun stem uit kunnen brengen.

Met het vergrijzen van de bevolking neemt het aantal mensen met een visuele beperking alleen maar toe. Daarom hebben we als Kennis Over Zien de ambitie om inclusieve verkiezingen te realiseren. Onze aanbevelingen zijn bovendien voor een veel grotere groep bruikbaar, denk aan ouderen en laaggeletterden. Maar ook voor het bredere stempubliek hebben duidelijkheid en zichtbaarheid, basisuitgangspunten voor toegankelijk maken voor slechtziende en blinde mensen, een meerwaarde.

In onderstaande documenten hebben we al een voorzet gedaan met belangrijke aandachtspunten.

- [Stemmen met een visuele beperking](#)
- [Checklist voor een visueel toegankelijke stemlocatie](#)

Stembureaumedewerkers

Weet wat de mogelijkheden zijn

De rol van stembureaumedewerkers is erg belangrijk bij het stemmen. Zij moeten op de hoogte zijn van de mogelijke hulp en hulpmiddelen. Door daar op een juiste en prettige manier op te anticiperen, zal het stemmen, wat toch vaak spanning met zich meebrengt, zo soepel mogelijk verlopen. Dit verkleint de kans op een ongeldige stem.

Hulp van stembureaumedewerker is mogelijk.

Rol van gastheer/gastvrouw kan van grote meerwaarde zijn.

Instructie vooraf aan stembureauleden

Toch wordt door stemmers met een visuele beperking aangegeven dat stembureauleden niet altijd op de hoogte zijn van de hulpmogelijkheden en soms hulp weigeren. Een goede instructie vooraf is dus essentieel. Daarbij kunt u gebruik maken van de volgende filmpjes en documentatie over wat stemmen met een visuele beperking inhoudt, welke mogelijkheden er zijn om te helpen en welke hulpmiddelen er zijn.

Hulp en hulpmiddelen

- [Instructie gebruik stemmal en soundbox](#)
- [Filmpje stemmen met een stemmal](#)
- Op een aantal stemlocaties is een gastheer/gastvrouw aanwezig die mensen ontvangt en indien gewenst kan begeleiden door het stembureau. Uit onderzoek en proefstemsessies is gebleken dat dit een grote meerwaarde kan hebben.

Meer informatie met betrekking tot toegankelijk stemmen

- [Toegankelijke verkiezingen – Iederin](#)
- [Actieplan toegankelijk stemmen – Rijksoverheid](#)
- [Kiezers met een beperking – Rijksoverheid](#)
- [Voor kiezers: filmpje over stemmen met een visuele beperking](#)
- [Webinar stemmen met een visuele beperking – Oogvereniging](#)

www.kennisoverzien.nl